

LINDGREN, J

Iakttagelser vid fiskeriutställningen i Bergen år 1865.

Malmö
1866

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken. EOD erbjuder åtkomst till digitaliserade dokument enbart för personlig, icke-kommersiell användning. För annan användning vänligen kontakta biblioteket.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agn.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.
Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu>

lakttagelser vid Fiskeri- utställningen i Bergen år 1863.

**Till Malmöhus Läns Kongl. Hus-
hållnings-Sällskap!**

Sedan jag på uppdrag af Malmöhus Läns Kongl. Hushållningssällskap, såsom ombud från Kullen, öfvervarit den allmänna fiskeri-utställningen i Bergen i Norge detta år, och nu återkommit, får jag om samma härmed afgifva följande berättelse:

Efter att hafva, genom Välborne Herr Baron C. Gyllenstjerna på Krapperup, inhändigat fullmakt från Malmöhus Läns Kongl. Hushållningssällskap, för öfvervaro af fiskeriuutställningen i Bergen, företog jag resan från Höganäs den 6

sistlidne Juli till Helsingborg, hvarest de fiskeriredskaper som från denna orten skulle exponeras till mig öfverlemnades. Jag fortsatte fr. Helsingborg resan den 8 s. m. pr ångbåt om Göteborg, Fredriksvärn, Arendal och Christiansand till Bergen, dit jag anlände på aftonen den 21 Juli. Jag anmälde mig nästa dag eller den 22 hos direktionen för utställningen och fick mig anvisad plats för de medförda artiklarne i den för Sverige upplåtta delen af expositionshuset. Sednare anlände flera utställare från Sverge, så att hela den Svenska afdelningen för utställningen togs i anspråk. Alla exponerade artiklar från Sverge voro nästan utan undantag vackra och omsorgsfullt arbetade, och vunno allmänt bifall. Jag tager mig härmed friheten ur Norska Tidningen Morgonbladet N:o 248 för den 8 September d. å. citera följande, såsom bevis öfver huru Norrmännen bedömde den Svenska afdelningen vid utställningen: "Der blef, heter det, upplåtit för Sverge tre rum i andra våningen af utställningsbyggnaden, och dessa äro ganska väl begagnade. Från loft till golf hänga garn och linor, noter och ryssjor tätt intill hvarandra, och utrymmet synes nästan för knappt. Det må erkännas att vårt brödrafolk (Svenskarne) har visat utställningen och den sak till hvars nytta den sker all möjlig uppmärksamhet och mycken uppoffring. Den Svenska afdelningen representerar Sverge på ett värdigt vis."

Då jag hade tillfälle att jemföra de Svenska fiskeriredskaperna med öfriga nationers, fann jag dessa förra, med afseende å lokala förhållanden för min kännedom, ännu kanske med några ändringar, de mest ändamålsenliga och i någon mon egande företräden framför andra, såsom t. ex. förhållandet var med fisk- och sillgarn, hvilka hos oss fastbindas vid flott- och bottenlinorna, så att de flesta maskorna löpa fria på linan, hvarföre de lättare gifva efter vid fiskens första påstötning och omärkligare invecklas deri; men på öfriga nationers fiskegarn voro hvarje öfversta och understa mask fast vid linorna, hvarföre garnet måste stå styfvare i vattnet.

Alla de artiklar som genom mig exponerades, blefvo icke blott af åskådare noga betraktade och berömda för finhet, godhet och ändamålsenlig utredning, utan jemväl med begärlighet efterfrågade och alla utan undantag försålda, efter vid inlemmandet af egarne fastställt pris. Derjemte fann bedömningsjuryn sig föranlåten tilldela exponenten Hr Fex från Lerhamn ett andra pris (Mention honorable) för ett genom mig exponeradt sillgarn, hvilket allt bevisar att dessa artiklar voro omtyckta och deras duglighet erkänd.

De förändringar som jag efter vunnen erfarenhet vid expositionen anser vara gagneligt att anbringa till våra nu här allmänt begagnade fiskeriredskaper äro följande:

1:o. Enär i Saltsjön fiskarne ofta finnas samlade i stora skaror, eller såkallade stimmar, stundom till flera alnars djup (detta gäller synnerligast sillen) och dessa stimmar stundom taga sin väga vid vattenytan, stundom vid bottnen, har jag insett att de af oss begagnade garnen till deras fångst, ej äro tillräckligt djupa; ty intet garn hos oss torde i djuplek öfvergå 12 fot, då deremot de, vid utställningen i Bergen från andra nationer förrevisade garnen, vore med få undantag ända till 20 å 25 fot djupa. Nyttan af att vid fisket begagna så djupa garn, är ganska tydligt ty den fisk, som, vid begagnandet af garn med mindre djuplek, passerar öfver eller under det samma går ock för fiskaren förlorad, skulle hafva fångats i garn af större djup. Inget hinder förefinnes heller genom fiskerivattnets tillfälligtvis större eller minde djuplek, ty är vattendjupet mindre, måste garnet stå lösare och dess nytta minskas ej deraf; Vid större vattendjup har användandet af djupa garn ofvan anförda fördelar. Jag tror; till följd häraf, att våra fiskegarn böra, med bibehållandet af den nu brukliga ställningen, bindas 20 fot djupa.

2:o. Då det för hvarje fiskeriidkare är af stor vigt att hans redskap äro såväl på det ändamålsenligaste inrättade, som ock så billiga och varaktiga som möjligt, tror jag att en andra erfarenhet som jag gjort med afseende å fiskegarnens utredning skall af ortens fiskare med nöje

emottagas och med fördel användas. Hitintills och ännu begagnas hos oss den tjocka lätta barken af furu (*Pinus Sylvestris* L.) eller ock Kork till såkallade flän, hvilka bindas vid flottlinan på garnet och genom att vara lättare än vattnet flyta upp och förhindra garnet att sjunka till botten. Dessa flän falla sig hos oss här i Skåne ganska dyra; ty antingen måste de hemtas från de Norra skogrika delarne af landet, eller och till det mesta från utlandet införas. De äro dessutom ej hållbara, blifva lätt genomsyrade af vattnet och anfrätas af röta. De låta och lätt insnärja sig i garnen hvarigenom dessa sönderrifvas. I stället för sådana flän begagnas nästan allmänt i Norge Ovala ihåliga glaskulor eller kaflar af 2—3 tum diameter på midten, afsmalnande mot ändarne och 4 à 5 tum långa. På det kaflarne ej måtte vid garnets behandling sönderstötas beklädas de med segelduk. De falla sig mycket billigare och utom det att de flyta lättare, äro de ej underkastade samma vanskligheter som förut nämnde flän, hvarföre de äro särdeles att föredraga. Enda felet med dem är att, då de komma på 100 famnars djup kan glaset ej motstå vattnets tryckning, utan detta tränger sig genom glaset och fyller ihålligheten, eller som Norrmännen sade: "de drucke sig fulde af Vand," och göra då ej längre tjenst. Men denna olägenhet skall ej kunna komma att hindra deras användande hos oss, hvarest inget fiske bedrivs på så djupt vatten. Uppfinningen af

dessa kafflar, skall vara Norsk; men sådana tillverkas nu i Göteborg å Surte fabriken.

3:o. I allmänhet förordades, vid utställningen i Bergen, användandet af fisk, och sillnäring utaf bomullsgarn, och som jag till det mesta gillar hvad som yttrades derom, har jag velat här påpeka detsamma. Sådan fiskredskap af bomullsgarn hafva nog många fördelar; De blifva dels billigare än de af lin eller hampa, dels ock blifva de i sig sjelfva af mjukare beskaffenhet så att de lämpa sig bättre, åtminstone för fångst af mindre fisk och isynnerhet sill. Då lin och hampa sammandraga sig i vattnet och i följd deraf, hårdna, har bomullen motsatta egenskaper, eller ej så mycket af de förra. Den gör emellertid, enligt mitt förmenande klokt, som använder bomullsgarn till fisknät, helst de kunna anses vara fullt lämpliga till bruk i våra fiskvatten, och skola vara dubbelt varaktiga.

4:o. Hvarje fiskare som något bedrifvit fiskeri med krok och bete, har säkerligen observerat att, då krokarna efter att hafva t. ex. stått i sjön öfver natten, uppdragas, betet å nästan hvarje krok är förtärdt, utan att fisk fastnat på hvarje sådan krok. Detta röfveri kan ej tillskrifvas fiskarne, utan är det små skaldjur (mullusker) hvilka i otalig mängd lefva på sjöbottnen, som anställa dessa plundringar. Ty då krokarne läggas ut sjunker snart snöret till bottnen, och metallkroken som till följd af sin tyngd har ännu mera böjelse att

sjunka, går gerna förut. Då nu kroken med bettet ligger på botten, kan svårligen någon fisk taga den utan blir betet i stället en välkommen spis för ofvannämnde skaldjur.

I Norge och äfven annorstädes der fiske på krok bedrifves äro för det mesta antingen flan (af trä, bark, eller kork) eller glaskaflar fästade på passande afstånd från hvarandra vid snöret och uppbara detta i vattnet, hvarigenom det dels blir lättare för fiskarne att finna kroken och äfven ofvannämnde skaldjur blifva helt och hållet förhindrade att förtära betet. Hvarje omtänksam fiskare bör därför å sin krokref anbringa sådana flöten.

Härförutan kunde med skäl omnämnas det sätt på hvilket den fiskade sillen af Norrmännen nedsaltas och förvaras. I stället för att, som sker hos oss, sillen sköljes, rensas och menges, göra Norges fiskare ej annat än taga bort ett obetydligt stycke under hufvudet eller gälarna (gana sillen). Gälarna i sillen måste bort ty i dessa stannar blod då sillen dör, hvilket, om det kvarblefve skulle förorena och skämma laken, som kommer att omgifva sillen i saltkärlet. Genom denna enkla behandling förebygges att det uti sillen befintliga fettet ej bortkommer. Derefter strös något salt för tillfället å sillen som slutligen nedlägges hvarfals i tunnor eller fjerdingar med ett lager salt emellan hvarje hvarf sill. En lösare saltning och enklare behandling enl. ofvannämnde method, af

den här på kusten fiskade sillen är af nöden, om denna i sig sjelf utmärkta sillart skall blifva riktigt god. Den i Norge högt drifna fiskodlingen förtjenar ovedersägligen äfven, att af alla för fiskeri intresserade, påaktas och efterföljas. De utställda fiskodlingsapparaterna, voro till en del ganska enkla och skulle kunna lätt anskaffas. Och den stora nytta som fiskodlingens allmännare bedrivande skulle medföra kan ej betviflas, hvadan den vore äfven här att rekommendera.

Med all den uppmärksamhet jag egnade på såväl betraktandet af de exponerade artiklarne i öfrigt, som åt de särskildta, om fiskeri och hvad dertill hörer, lärorika föredragen och diskussionerna, kunde jag ej finna mera, än hvad ofvan nämndt är, för oss vara af väsendtlig vigt att upptaga.

Jag företog återresan från Bergen den 13:de sistl. September, om samma städer ditresan skett- och inträffade i hemmet den 18:de sistl. September.

Höganäs den 30 September 1865.

J. Lindgren.

Fiskeriidkare och Kapten.

Förteckning å de fiskeriredskaper som medfördes till utställningen i Bergen i Norge 1865, samt deras värden utförda i

svenskt Rdr Rmt och Norsk Spd.

Ett Makrillgarn		16	4
Ett Koljegarn		12	3
Etthundra Torskkrokar	} medsäendes af	4	1
Etthundra Hvitlingskrokar		P. Månsson	4
Ett Torsksnöre	} Helsingborg	4	1
Ett Hvitlingssnöre			4
En fiske-pilk med lina		4	1
Ritning af ett bottengarn		8	2
En Ålrusa		30	7 $\frac{1}{2}$
Ett småbent Torskgarn	} af E. Svenson	12	3
Ritning af en fiskebåt		Wiken	6
Ett Makrillgarn af P. Cronberg	Nyhamn	16	4
Ett Rödspättegarn af	d:o	14	3 $\frac{1}{2}$
En Sillnärning af H. Fex	Lerhamn	16	4
En Sillnärning af C Larsson	d:o	16	4
Ett Torskgarn af P. Andersson	Arildsläge	12	3
Ett Flundregarn af N. Persson	d:o	12	3

Förteckning öfver fiskeriedskapen som med-
fördes till utställningen i Bergen i Norge 1855.
samt deras värden utlöda i
svenskt Rdt Rmt och Norsk Spd.

15 4	En Makrellgarn
12 3	En Kobjgarn
4 1	Enhundrade Torsktröskor
4 1	Enhundrade Hvitlingströ- kar
4 1	En Torskansö
4 1	En Hvitlingansö
4 1	En fiskedilk med lin
8 2	Enning af ett bottengarn
30 7 1/2	En Almas
12 3	En hundrade Torskarn af H. Svensson
6 1 1/2	Enning af en fiskedilk Wiken
18 4	En Makrellgarn af P. Grønderg Nyman
14 3 1/2	En Rødbarnegarn af do
18 4	En Silfberding af H. Fox Lethman
18 4	En Silfberding af G. Larsson do
12 3	En Torskarn af P. Anderson Arildsløge
12 3	En Rindregarn af N. Persson do

www.books2ebooks.eu